

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 1487/19

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופטת י' וילנר

העותרים: 1. עמרם מיארה
2. ניקו חיימוב

נגד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו

עתירה למתן צו על-תנאי ובקשה לצו ביניים

בשם העותר 1: עו"ד עדי קידר

בשם העותר 2: עו"ד חי הבר

בשם המשיבה 1: עו"ד ענת גולדשטיין

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. ביום 23.2.2018 הוגש נגד העותרים כתב אישום המייחס להם ביצוע עבירות של רצח, סחיטה בכוח וקשירת קשר לביצוע פשע. ביום 15.4.2018 הוציא הממונה על החסיונות במשרד לביטחון הפנים תעודת חיסיון בקשר לחקירה שהתנהלה בעניינם של העותרים, מתוקף סמכותו שלפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: פקודת הראיות או הפקודה).

2. בשלב מסוים העלו העותרים 'טענות זוטא', ולפיהן הודאותיהם נגבו שלא מרצונם הטוב והחופשי, שכן במהלך החקירה הובטחו להם טובות הנאה שונות (בכלל זה הקלה בסעיפי האישום). בסמוך לאחר מכן הגישו העותרים עתירות לגילוי הראיות

החוסות תחת תעודת החיסיון, בהתאם להוראת סעיף 44(א) לפקודת הראיות, במסגרתן טענו כי יש לבחון את הראיות החסויות בראי טענות הזוטא. ביום 28.11.2018 התקיים דיון בעתירות (לפני השופט א' יקואל, ולא לפני חברי המותב הדן בהליך העיקרי), שבמהלכו נחשף בית המשפט המחוזי במעמד צד אחד לראיות החסויות. ביום 4.12.2018 דחה בית המשפט המחוזי את העתירות, לאחר שלא מצא בראיות החסויות מידע חיוני להגנתם של העותרים.

3. במהלך דיוני ההוכחות ביחס לטענות הזוטא, התנגדה התביעה לשאלות שנשאלו עדיה על-ידי באי-כוחם של העותרים, ואשר יש בהן, לשיטת התביעה, כדי לפגוע בחיסיון. לבקשת באי-כוחם של העותרים הופסק דיון ההוכחות, על מנת שיוכלו לפנות בבקשה לעיון חוזר בעתירותיהם לגילוי הראיות החסויות, בהתאם להוראת סעיף 46(א2) לפקודת הראיות. ביום 22.1.2019 נדונה הבקשה (גם הפעם לפני השופט יקואל, אשר שב ובחן את הראיות החסויות), וביום 23.1.2019 נדחתה. ביום 17.2.2019 הגישו העותרים בקשה לביטול מספר דיוני הוכחות, בין היתר לנוכח כוונתם להגיש עתירה לבית משפט זה בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, נגד ההחלטה שלא להתיר את גילויין של הראיות החסויות. הבקשה נדחתה. ביום 24.2.2019, במסגרת דיון שנקבע לשמיעת הוכחות לפני ההרכב שדן בתיק העיקרי, שבו העותרים על בקשתם לביטול דיוני ההוכחות. גם הפעם דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה, בקובעו כדלקמן:

“בקליפת אגוז: יש כמה יסודות משפטיים שאין עליהם מחלוקת – הוגשו עתירות לגילוי ראיה, והן נדחו. דינן של העתירות בהחלטות הללו לא כהחלטה שיש עליה ערעור במהלך המשפט, אלא לכל היותר ניתן לחלוק עליהן רק בסוף התיק, במסגרת ערעור על פסק-הדין כולו. בהסכמת ההגנה עיינו בהחלטות ההחלטות כמו שהן הן חדות, ושוב נבחנו בהן טענות ההגנה לא פעם אלא פעמיים. לפני משורת הדין הפסקנו דיון הוכחות בישיבה הקודמת, נתנו אפשרות לפנות פעם שנייה בעתירה לגילוי ראיה, כפי שהפקודה מתירה לנו. נבחנו הטענות של ההגנה ונדחו [...] לא מצאנו עוד עילה כלשהי שמצדיקה אי-בירור המשפט. צדק התובע כאשר הפנה את תשומת הלב לכך שהנאשמים עצורים מחדש פברואר 2018, ויש גם משפחה של המנוח. גם הקורבנות ראויים להתייחסות. לכן שמיעת ההוכחות תימשך”.

4. מכאן העתירה שלפנינו, במסגרתה מבוקש כי בית המשפט יעיין בחומר הראיות החסוי, ויקבע האם בדין נותר כולו חסוי. לטענת העותרים, כל עוד עומדת תעודת החיסיון בתוקפה, אין להם אפשרות מעשית לנהל את הגנתם, ונפגעת יכולתם להוכיח את טענות הזוטא שהעלו. אכן, התערבותו של בית המשפט הגבוה לצדק בהחלטות הניתנות אגב ההליך פלילי מסוייגת למצבים נדירים בלבד, וכזהו – לשיטת העותרים – הנדון דידן. העובדה שלא קיים בחוק הליך ערעור על עתירה לגילוי ראיה, מחזקת את המסקנה בדבר הצורך בהתערבותו של בית משפט זה כבר בשלב הנוכחי, לכל תיפגע באופן בלתי הפיך זכותם של העותרים להליך הוגן.

5. בתגובתה המקדמית טוענת המשיבה 1, כי דין העתירה להידחות על הסף. כידוע, המחוקק בחר שלא לאפשר השגה על החלטות ביניים בהליך פלילי, למעט במקרים חריגים שעוגנו במפורש בחוק. עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק אינה יכולה לשמש 'נתיב חלופי' לתקיפת החלטות ביניים הניתנות במסגרת ההליך הפלילי, זולת במצבים חריגים שבחריגים. לטענת המשיבה, עניינם של העותרים אינו בא בגדרם של אותם מצבים חריגים, ודחיית העתירה לא תסב לעותרים נזק שלא ניתן יהיה לתקנו במסגרת ערעור על פסק הדין הסופי. לא זו אף זו, לרשות העותרים עומד סעד חלופי, וגם מטעם זה דין העתירה להידחות על הסף. כך, במסגרת דיונים שהתקיימו לאחר הגשת העתירה, הציע המותב הדין בהליך העיקרי לעותרים לאפשר לו לעיין באופן מלא או חלקי בחומר החסוי, על מנת להכריע בהתנגדויות התביעה לשאלות העותרים. הצעות אלו סורבו על-ידי העותרים. ביום 21.3.2019 הגישו העותרים בקשה למתן תגובה קצרה לתגובה המקדמית. לנוכח התוצאה אליה הגעתי, כפי שיפורט להלן, לא ראיתי צורך להעתר לבקשה.

6. לאחר שעיינתי בעתירה ובתגובה המקדמית מטעם המשיבה, באתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להידחות על הסף. כידוע, "מעט שהוצאה תעודת חיסיון, הדרך היחידה הפתוחה בפני נאשם המבקש לעיין בחומר שהתעודה אוסרת את מסירתו, היא הגשת עתירה לגילוי הראיה. במסגרת הדיון בעתירה כזאת, בין שהוגשה לפני תחילתה של פרשת הראיות ובין שהוגשה במהלכו של המשפט, רשאי הנאשם להעלות כל טענה שבכוחה (אם תתקבל) לשכנע את בית-המשפט להיענות לבקשתו ולחייב את המדינה לגלות לו את החומר החסוי. דין החלטתו של בית-המשפט בעתירה כזאת כדין כל החלטת ביניים במשפט פלילי בנושא קבילותן של ראיות, וסעדו האפשרי היחיד של הנפגע מהחלטה כזאת הוא הגשת ערעור על הכרעת-הדין שתניתן במשפט, אם וכאשר תקים לו ההכרעה זכות ערעור" (בש"פ 687/96 גיל נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(3) 804, 812 (1999); ההדגשה הוספה – נ' ס'). עתירותיהם של העותרים לגילוי הראיות החסויות נבחנו על-ידי בית המשפט המחוזי, פעם ופעמיים. גם המותב העיקרי נתן דעתו על טענות העותרים בהקשר זה, והציע את אשר הציע. אין

עילה שבדין לשוב ולבחון את החומר החסוי ב'מסלול עוקף', על דרך של הגשת עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק. ניתן יהיה לעשות כן, ככל שיהיה בכך צורך, במסגרת הערעור על פסק הדין הסופי.

7. העתירה נדחית אפוא על הסף.

העותרים ישאו בהוצאות המשיבה 1 בסך של 5,000 ₪.

ניתן היום, י"ז באדר ב' התשע"ט (24.3.2019).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט